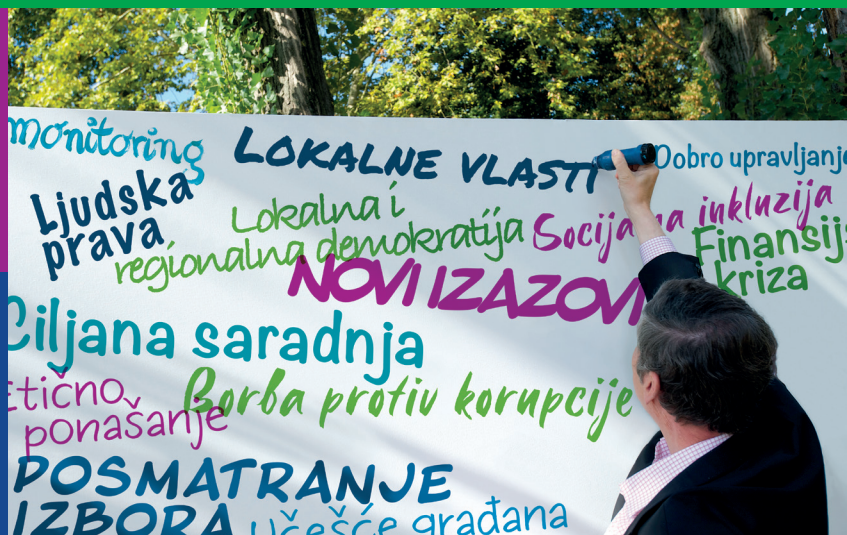

KONGRES

LOKALNIH I REGIONALNIH VLASTI

VIJEĆA EVROPE

Donosimo demokratiju
na vaš prag, u srce naših
gradova i regija

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

65 godina zalaganja za lokalnu demokratiju

Konferencija lokalnih vlasti, prethodnik Kongresa, održala je svoju prvu sjednicu 12. januara 1957. godine u Strazburu, kojom je predsjedavao Jacques Chaban-Delmas (Francuska). Od tada je Kongres postao ključni igrač u izgradnji istinske lokalne demokratije u Evropi.

Sa pojavom značajne regionalne dimenzije u zemljama članicama, mandat Konferencije lokalnih vlasti proširen je 1975. godine i na regije. Time je ona postala Konferencija lokalnih i regionalnih vlasti Evrope, čime su okupljene sve evropske teritorijalne zajednice.

Osnivački tekst

Jačanje lokalne demokratije i priznavanje njene sve veće uloge od strane zemalja članica dovelo je do usvajanja Evropske povelje o lokalnoj samoupravi 1985. godine.

Novo poglavlje nakon samita u Beču

1994. počelo je novo poglavlje u razvoju lokalne i regionalne demokratije osnivanjem sadašnjeg Kongresa lokalnih i

Jacques Chaban-Delmas (Francuska), prvi predsjednik Konferencije lokalnih vlasti, 12. januar 1957.

regionalnih vlasti Vijeća Evrope koji je zamijenio „Konferenciju“.

Priznavanje od strane šefova država

Na samitu u Varšavi 2005. godine, šefovi država i vlada Vijeća Evrope potvrdili su važnost lokalne i regionalne demokratije za demokratsko zdravlje Evrope i istakli glavnu ulogu

Kongresa u ostvarivanju ovog zadatka.

Jačanje instrumenata

Referentni okvir za regionalnu demokratiju sačinjen je 2009. Komitet ministara Vijeća Evrope potiče vlade zemalja članica da ovaj tekst uzmu u obzir u vezi njihovih politika i reformi.

Kongres je nastavio svoj rad na promociji Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, koja sada obuhvata 46 zemalja članica Vijeća Evrope.

“Koliko znam, ovo je prvi put u istoriji demokratija da su predstavnici lokalnih vlasti pozvani da daju svoje mišljenje [...], uz odobrenje vlada, o mogućim uslovima njihovog učešća u institucijama koje se osnivaju.”

Izvod iz govora Jacques Chaban-Delmasa 12. januara 1957.

Praćenje lokalne demokratije

Procjenjivanje primjene Evropske povelje o lokalnoj samoupravi u svakoj zemlji članici osnovna je zadaća Kongresa.

Toomogućava konstruktivan politički dijalog sa vlastima zemalja članica o pitanjima lokalne i regionalne demokratije. Kongres vrši redovna praćenja primjene povelje u svim zemljama; a može se baviti i nekim njenim konkretnim aspektom.

Osim toga, može raditi i na hitnom utvrđivanju činjenica kako bi se ispitali određeni zabrinjavajući slučajevi.

Izveštaji, preporuke i rezolucije koje usvaja pružaju vladama, parlamentima, udruženjima, izabranim predstavnicima i medijima informacije o stanju

lokalne i regionalne demokratije u određenim zemljama, a posebno o primjeni Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Zemlje članice su na osnovu tih nalaza pokrenule brojne zakonodavne reforme.

Posmatranje lokalnih i regionalnih izbora i praćenje primjene Evropske povelje o lokalnoj samoupravi dva su prioriteta Kongresa

Posmatranje lokalnih i regionalnih izbora

Kongres periodično vrši posmatranje lokalnih i regionalnih izbora, posebno u zemljama članicama Vijeća Evrope.

Posmatračke aktivnosti, koje obuhvataju anketiranje i predizborne kampanje, omogućuju uspostavljanje saradnje na najvišem nivou sa predstavnicima političkih stranaka i grupa, izbornih komisija, medija i NVO. Kongres vrši posmatranje izbora u saradnji sa komisijom, a posebno preko Vijeća za demokratske izbore,

ali i sa drugim međunarodnim organizacijama kao što je Ured za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a. Evropski

odbor regija također je pozvan da učestvuje u posmatračkim misijama koje obavlja Kongres.

Aktivnosti nakon praćenja i posmatranja

Nakon praćenja i posmatranja izbora, Kongres prati primjenu preporuka i, u tom cilju, održava kontinuiran dijalog sa zemljama članicama.

Saradnja i partnerstva

Kongres je ojačao saradnju i partnerstva sa zemljama članicama i drugim institucijama i evropskim udruženjima u cilju učvršćivanja teritorijalne demokratije. Predlažu se aktivnosti u ovoj oblasti da bi se dodatno osigurala primjena Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i preporuka Kongresa.

Kongres je organizovao učešće predstavnika Albanije na međunarodnom sajmu općina NEXPO 2013 u Hrvatskoj.

Na osnovu praćenja lokalne i regionalne demokratije, kao i posmatranja izbora, Kongres zemljama članicama nudi svoja stručna znanja, a preko svojih članica, i niz praktičnih i političkih iskustava, a posebno:

- Procjenu pravnog i institucionalnog okvira
- Doprinos izradi novih zakonskih akata i politika
- Razmjenu dobrih praksi, uzajamnu razmjenu iskustava i znanja i interaktivne seminare
- Skupove o liderstvu za izabrane predstavnike lokalnih i regionalnih vlasti.

U skladu sa konkretnom situacijom u datim zemljama, kao i potrebama lokalnih vlasti, mogu se organizovati aktivnosti u sljedećim oblastima: uloga i odgovornosti lokalnih izabranih predstavnika; etika u politici i donošenju odluka; učešće

građana; vođenje pozitivne kampanje (u pogledu lokalnih i regionalnih izbora); konsultacije i dijalog centralnih i lokalnih vlasti; promocija i razmjena iskustava u primjeni ljudskih prava na lokalnom nivou; proces regionalizacije; prekogranična saradnja.

Doprinos akcionim planovima

Projekti koje priprema Kongres dio su demokratske komponente akcionih planova Vijeća Evrope za zemlje članice. Saradnja projekti su trenutno pod put u Armeniji, Bosni i Hercegovine, Gruzije, Republika Moldavija i Ukrajina.

Osim toga, Kongres aktivno radi i u domenu politike susjedstva Vijeća Evrope, s ciljem podrške teritorijalnim i zakonodavnim reformama u susjednim zemljama, kao što su Maroko i Tunis.

Blisko partnerstvo sa Evropskom unijom

Kongres i Odbor regija su 2005. godine potpisali sporazum o saradnji u cilju „unaprjeđenja lokalne i regionalne demokratije, devolucije i samouprave u Evropi i (garantiranja) poštivanja utvrđenih lokalnih i regionalnih ovlasti od strane nacionalnih i evropskih vlasti“. Sporazum je produžen 2009. godine čime su formalizovane oblasti i načini saradnje dvije institucije.

Mreže i centri

Kongres promovira i dobro upravljanje i učešće građana kroz podršku udruženjima lokalnih vlasti u bliskoj saradnji sa njihovim evropskim mrežama (AER, CEMR) i poticanje osnivanja mreža, i to Mreže udruženja lokalnih vlasti Jugoistočne Evrope (NALAS), Evropske asocijacije za lokalnu demokratiju (ALDA) i Evropske mreže organizacija za obuku lokalnih i regionalnih vlasti (ENTO).

* Svako spominjanje Kosova, bilo ono teritorijalno, institucionalno ili u smislu stanovništva treba shvatiti na način koji je u potpunosti u skladu sa Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija i koji ne dovodi u pitanje status Kosova.

Jedan Kongres i dva Doma za 130.000 zajednica

Kongres ima dva doma: Dom lokalnih vlasti i Dom regija. Ima 306 punopravna i 306 zamjenska člana, koji se imenuju na četiri godine i predstavljaju više od 130.000 lokalnih i regionalnih vlasti iz 46 zemalja članica Vijeća Evrope.

Sastanak 612 izabranih predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti na plenarnoj sjednici u Strazburu (Francuska).

Nacionalne delegacije u Kongresu sastoje se od predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti iz 46 zemalja članica Vijeća Evrope. Članovi su direktno izabrani i imaju izborni mandat lokalnog ili regionalnog organa vlasti ili su politički odgovorni izabranoj skupštini. Predstavnici i zamjenici su okupljeni u državne delegacije

i političke grupe, i podjeljeni su u dva doma Kongresa, odnosno Dom lokalnih vlasti i Dom regija. Kongres bira predsjednika na dvije i po godine iz reda članova svakog doma naizmjenično.

Kongres se sastaje u Strazburu i održava dvije plenarne sjednice godišnje, jednu u proljeće, a drugu u jesen. Tokom sjednica

Kongres održava tematske debate, razmatra nacрте izvještaja i usvaja preporuke i rezolucije. Poziva predstavnike državne vlasti, kao i lokalnih i regionalnih vlasti, te delegacije različitih evropskih organizacija i delegate zemalja koje nisu članice da prisustvuju sjednicama kao posmatrači.

Tri odbora koja odražavaju prioritete Kongresa

Rad Kongresa je organizovan u tri odbora: Odbor za monitoring, Odbor za upravu i Odbor za tekuće poslove.

Odbor za poštivanje obaveza i dužnosti zemalja potpisnica Evropske povelje o lokalnoj samoupravi (Odbor za monitoring) odgovoran je konkretno za praćenje primjene Povelje, kao i za razvoj regionalizacije u Evropi, za pripremu izvještaja o stanju demokratije na lokalnom i regionalnom nivou u Evropi i za praćenje posebnih pitanja vezanih za lokalnu i regionalnu demokratiju u zemljaĀma članicama;

Odbor za upravu odgovoran je za poslove koji spadaju u okvir utvrđenog mandata Kongresa kao što su upravljanje, javne finansije, prekogranična i međuregionalna saradnja, e-demokratija kao i učešće i saradnja graĀdana sa meĀuvladinim tijelima;

Odbor za tekuće poslove odgovoran je za analiziranje uloge lokalnih i regionalnih vlasti u pogledu glavnih izazova našeg društva i pripremu rada na tematskim pitanjima kao što su socijalna kohezija, obrazovanje, meĀukulturalni dijalog, mladi, integracija migranata, zaštita djece, borba protiv iskljuĀenosti sa stanovišta glavnih vrijednosti Vijeća Evrope.

Kongres je formirao i **Stalni odbor** koji se sastoji od šefova svih državnih delegacija i 17 članova Biroa, koji djeluje u ime Kongresa u periodu između zasjedanja.

GenĀliĀin katılmı Kongrenin öncelikleri arasındadır.

Pravedna zastupljenost

U svakoj delegaciji mora biti pravedna zastupljenost u smislu političke, geografske i rodne ravnoteĀe. Poveljom Kongresa utvrĀuje se minimalna zastupljenost nedovoljno zastupljenog spola od 30 odsto za svaku delegaciju.

Kongrede drt siyasi grup bulunmaktadıř:

EPP/CD: Grupa Evropske Narodne stranke u Kongresu

SOC/G/PD: Grupa socijalista, zelenih i progresivnih demokrata

ILDG: Nezavisna i liberalno demokratska grupa

ECR: Grupa evropskih konzervativaca i reformista

Panevropska skupština teritorijalnih vlasti

Kongres je tijelo koje predstavlja lokalne i regionalne vlasti iz 46 zemalja članica Vijeća Evrope.

Kongres je jedino evropsko tijelo koje ima zadatak da prati stanje lokalne i regionalne demokratije, kao i razvoj lokalne i regionalne samouprave

široj Evropi. Kao glas općina i regija Evrope, Kongres radi na njegovanju lokalne demokratije i poticanju konsultacija i političkog dijaloga između vlada i

lokalnih i regionalnih vlasti, u saradnji sa Komitetom ministara Vijeća Evrope.

Postignuća Kongresa

Od svog osnivanja, Kongres je doprinijeo sačinjavanju brojnih međunarodnih ugovora, uključujući Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi, koja je postala referentni međunarodni ugovor u ovoj oblasti.

Nakon što su zemlje članice 1985. godine usvojile Povelju, ministri odgovorni za lokalnu i regionalnu upravu usvojili su 2009. godine u Utrehtu, u Nizozemskoj, Referentni okvir za

regionalnu demokratiju. Tekst ovog dokumenta služi kao skup principa na koje se Kongres oslanja pri praćenju regionalne demokratije. Dugoročni cilj Kongresa je da ovaj okvir pretvori u obavezujući instrument, koji bi na regionalnom nivou bio isto što je Evropska povelja o lokalnoj samoupravi na lokalnom. Ostali pravni instrumenti u oblasti lokalne i regionalne demokratije su:

Evropska okvirna konvencija o prekograničnoj saradnji između teritorijalnih zajednica ili vlasti (1980).

Konvencija o učešću stranaca u javnom životu na lokalnom nivou (1992).

Bölgesel veya Azınlık Dilleri Avrupa Şartı (1992).

Evropska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima (1992).

Evropska gradska povelja (1992) i Evropska gradska povelja II; manifest za novu urbanost (2008).

Evropska povelja o učešću mladih u životu na općinskom i regionalnom nivou (1992) i revidirana Povelja (2003).

Evropska konvencija o krajolicima (2000).

EVROPSKA POVELJA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Evropska povelja o lokalnoj samoupravi utvrđuje zajedničke standarde za zaštitu i razvoj prava i sloboda lokalnih vlasti i od država koje su je ratificirale traži da poštuju brojne uslove, principe i prakse u ovoj oblasti. Povelja je otvorena za potpisivanje 1985. godine, a stupila je na snagu 1988.

Povelju je ratificiralo 46 zemalja članica Vijeća Evrope.

Dodatni Protokol o učešću građana usvojen je 2009. godine i njime se dopunjuje tekst Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Cilj protokola, koji je otvoren za potpisivanje 16. novembra 2009. a na snagu stupio 1. juna 2012. godine, je da pravo svake osobe da učestvuje u poslovima lokalne

vlasti bude obuhvaćeno područjem primjene Povelje. Time se odražava preambula Povelje u kojoj se prepoznaje da je pravo građana da učestvuju u upravljanju javnim poslovima jedan od zajedničkih demokratskih principa svih zemalja članica Vijeća Evrope.

65 godina lokalne i regionalne demokratije

- 1957:** Prva Konferencija lokalnih vlasti
- 1985:** Usvajanje Evropske povelje o lokalnoj samoupravi
- 1990:** Prvi izvještaj o posmatranju izbora
- 1993:** Osnivanje prve Agencije za lokalnu demokratiju
- 1994:** Stalna konferencija postaje Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Evrope
- 1995:** Yerel demokrasiye ilgili ilk rapor
- 2003:** Usvajanje revidirane Evropske povelje o učešću mladih u životu na općinskom i regionalnom nivou
- 2005:** Sporazum o saradnji sa Odborom regija Evropske unije
- 2007:** Pokretanje Evropske sedmice lokalne demokratije
- 2009:** Obnovljen Sporazum sa Odborom regija
- 2009:** Dodatni Protokol o pravu učešća u poslovima lokalne vlasti
- 2009:** Usvajanje Referentnog okvira za regionalnu demokratiju Vijeća Evrope
- 2010 – 2012:** Reforma strukture Kongresa, administrativnih pravila i procedura
- 2015:** Potpisivanje prvih mapa puta za primjenu preporuka Kongresa kao dijela dijaloga u okviru aktivnosti nakon praćenja
- 2017:** 60 godina promocije lokalne i regionalne demokratije u okviru Vijeća Evrope

SPISAK ZEMALJA ČLANICA (i broj predstavnika)

Albanija (4)	Francuska (18)	Monako (2)	Švedska (6)
Andora (2)	Gruzija (5)	Crna Gora (3)	Švicarska (6)
Armenija (4)	Njemačka (18)	Nizozemska (7)	Turska (18)
Austrija (6)	Grčka (7)	Sjeverna Makedonija (3)	Ukrajina (12)
Azerbejdžan (6)	Mađarska (7)	Norveška (5)	Ujedinjeno kraljevstvo (18)
Belgija (7)	Island (3)	Poljska (12)	
Bosna i Hercegovina (5)	Irska (4)	Portugal (7)	
Bugarska (6)	Italija (18)	Rumunija (10)	
Hrvatska (5)	Latvija (3)	San Marino (2)	
Kipar (3)	Lihtenštajn (2)	Srbija (7)	
Češka Republika (7)	Litvanija (4)	Slovačka (5)	
Danska (5)	Luksemburg (3)	Slovenija (3)	
Estonija (3)	Malta (3)	Španija (12)	
Finska (5)	Republika Moldavija (5)		

KONTAKT

Secretariat of the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe

Avenue de l'Europe - F-67075 Strasbourg Cedex - France

Tel.: +33 (0)3 88 41 21 10

congress.web@coe.int
www.coe.int/congress

